EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2024 03 22
COM(2024) 148 final

2024/0082 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS REGLAMENTAS

kuriuo iš dalies keičiamas Reglamento (EEB) Nr. 2658/87 dėl tarifų ir statistinės nomenklatūros bei dėl Bendrojo muitų tarifo I priedas

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

• Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai

Šio reglamento pasiūlymo tikslas – iš dalies pakeisti 1987 m. liepos 23 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2658/87 dėl tarifų ir statistinės nomenklatūros bei dėl Bendrojo muitų tarifo[1] I priedą, siekiant padidinti muitus, taikomus importuojamiems Rusijos Federacijos arba Baltarusijos Respublikos kilmės arba iš jų eksportuojamiems grūdams, aliejingosioms sėkloms ir jų produktams, šiuo metu klasifikuojamiems Kombinuotosios nomenklatūros (KN) 10, 12, 14, 15 ir 23 skirsniuose. Pasiūlymu didinami importo muitų tarifai grūdams, aliejingosioms sėkloms ir jų produktams iš Rusijos Federacijos arba Baltarusijos Respublikos, už kuriuos importuotojai šiuo metu nemoka jokių arba moka mažus muitus. Be to, šioms Rusijos Federacijos arba Baltarusijos Respublikos kilmės arba iš jų eksportuojamoms prekėms būtų uždrausta taikyti Sąjungos tarifines kvotas.

Eurostato duomenimis, praėjusiais metais į ES iš Rusijos Federacijos importuota 4,2 mln. tonų grūdų, aliejingųjų sėklų ir jų produktų, kurių bendra vertė – 1,32 mlrd. EUR. Šiuo metu Rusijos Federacija tiesiogiai[2] į Europos Sąjungos (ES) rinką tiekia palyginti nedaug grūdų, aliejingųjų sėklų ir jų produktų, tačiau pasauliniu mastu ji yra labai didelė šių produktų gamintoja ir pirmaujanti eksportuotoja – 2020–2022 m. jos pasaulinis eksportas buvo apie 55 mln. tonų[3]. ES *erga omnes* muitų tarifai, t. y. šiuo metu grūdams, aliejingosioms sėkloms ir jų produktams taikomi didžiausio palankumo režimo (DPR) muitų tarifai, labai skiriasi. Priklausomai nuo produkto, jie yra nuliniai arba labai maži, arba dideli ir tais produktais neprekiaujama. Todėl grūdų, aliejingųjų sėklų ir jų produktų importuotojai iš Rusijos Federacijos, norintys patekti į ES rinką, šiuo metu nemoka DPR muitų arba moka mažus DPR muitus, ir šie muitų tarifai nesudaro didelių kliūčių produktams patekti į ES.

Atsižvelgiant į tai, kad Rusijos Federacija gamina labai didelį grūdų, aliejingųjų sėklų ir jų produktų kiekį, šiuo metu eksportuotojai iš jos galėtų lengvai ir greitai nukreipti didelius tiekiamų produktų kiekius į ES, taip gauti daug eksporto pajamų Rusijos Federacijos ekonomikai ir kartu sutrikdyti šių produktų Sąjungos rinką. Be to, Rusijos Federacija šiuo metu neteisėtai pasisavina daug Ukrainos teritorijose, kurias ji yra neteisėtai okupavusi, užaugintų grūdų ir aliejingųjų sėklų ir nukreipia šiuos produktus į savo eksporto rinkas kaip neva Rusijos produktus. Šiuos eksportuojamus produktus teisiškai draudžiama importuoti į ES[4], tačiau jie dažnai pirmiausia įvežami į Rusijos Federaciją ir įforminami suklastotais dokumentais, todėl vėliau labai sunku nustatyti jų kilmę. Todėl būtina imtis tinkamų tarifinio reguliavimo priemonių, kad būtų užkirstas kelias grūdams, aliejingosioms sėkloms ir jų produktams iš Rusijos Federacijos toliau patekti į ES rinką sąlygomis, kurios tiek pat palankios kaip taikomos šiems kitos nelengvatinės kilmės produktams.

Šios tarifinio reguliavimo priemonės turėtų padėti užkirsti kelią Rusijos Federacijai pasinaudoti grūdų, aliejingųjų sėklų ir jų produktų eksportu siekiant politiškai ir ekonomiškai

---

1 1987 m. liepos 23 d. Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 2658/87 dėl tarifų ir statistinės nomenklatūros bei dėl Bendrojo muitų tarifo (OL L 256, 1987 9 7).

2 Remiantis oficialiais ES prekybos ir gamybos duomenimis (2023 m.) importui iš Rusijos tenka tik 1 proc. ES suvartojamo kiekio.

3 EBPO / FAO duomenys.

4 2023 m. vasario 23 d. Tarybos reglamentas (ES) 2022/263 dėl ribojamųjų priemonių, taikytinų reaguojant į Rusijos Federacijos sprendimą neteisėtai pripažinti, okupuoti ar aneksuoti tam tikras vyriausybės nekontroliuojamas Ukrainos teritorijas.

silpninti ES, sutrikdant jos rinką, keliant įtampą ir nesutarimus ES viduje ir grėsmę tinkamam muitų sąjungos veikimui. Be to, šiomis tarifinio reguliavimo priemonėmis būtų užtikrinta, kad Rusijos Federacija iš tokios eksporto į ES negautų komercinės naudos. Šios naudos poveikis tiesiogiai prieštarautų ES interesams ir neatitiktų ES teisės ir politikos.

Baltarusijos Respublika į ES eksportuoja ne tiek daug grūdų, aliejingųjų sėklų ir jų produktų – 610 000 tonų 2023 m. ir šio eksporto vertė – 246 mln. EUR, ir ji nėra reikšminga šių produktų gamintoja ar eksportuotoja. Vis dėlto siūlomas reglamentas taip pat taikomas ir Baltarusijos Respublikai, atsižvelgiant į jos glaudžius politinius ir ekonominius ryšius su Rusija ir siekiant užkirsti kelią neteisėtam importo iš Rusijos Federacijos nukreipimui per Baltarusijos Respubliką, jei ES muitų tarifai atitinkamoms Baltarusijos Respublikos kilmės arba iš jos eksportuojamoms prekėms liktų nepakeisti. Atsižvelgiant į nuoseklų Baltarusijos ir Rusijos suartėjimą ir didėjančią tarpusavio prekybą, tikslinga produktams iš Baltarusijos Respublikos taikyti tokį patį režimą, kaip ir produktams iš Rusijos Federacijos.

Siūlomu reglamentu nustatomi nauji Rusijos Federacijos arba Baltarusijos Respublikos kilmės arba iš jų eksportuojamiems grūdams, aliejingosioms sėkloms ir jų produktams taikomi muitų tarifai – pakankamai dideli esamam importui sustabdyti. Beveik visais atvejais iš Rusijos ir Baltarusijos į ES eksportuojamiems produktams taikomi muitų tarifai padidėtų iki 95 EUR už toną arba iki 50 proc. *ad valorem* muito, priklausomai nuo produkto. Šie muitų tarifai paveiktų prekes, kurių 2023 m. į ES iš Rusijos Federacijos ir Baltarusijos Respublikos importuota 4,8 mln. tonų, o komercinė vertė tais pačiais metais siekė 1,6 mlrd. EUR. Siekiant išvengti Rusijos Federacijos arba Baltarusijos Respublikos kilmės arba iš jų eksportuojamų grūdų, aliejingųjų sėklų ir jų produktų patekimo į ES rinką pasinaudojant mažomis muitų normomis, numatytomis pagal ES tarifines kvotas, taip pat būtina nustatyti, kad Rusijos Federacijai ir Baltarusijos Respublikai tų produktų, kuriems taikomas šis reglamentas, atžvilgiu šios kvotos nebūtų taikomos.

Manoma, kad siūlomas reglamentas neturės neigiamo poveikio pasauliniam apsirūpinimo maistu saugumui. Visų pirma, padidinus ES muitų tarifus nebūtų daromas poveikis atitinkamų Rusijos ir Baltarusijos produktų tranzitui per ES teritoriją į trečiąsias valstybes. Antra, grūdų, aliejingųjų sėklų ir jų produktų prekybos srautai iš Rusijos Federacijos į ES visada būdavo labai nedideli, palyginti su prekyba pasaulio rinkose, ir neturės pastebimo poveikio ES maisto perdirbimo pramonei ir gyvulininkystei, kiek tai susiję su pašarų tiekimu. Galiausiai manoma, kad padidinus ES importo muitus į ES bus importuojama gerokai mažiau šių produktų, taigi faktiškai daugiau grūdų, aliejingųjų sėklų ir jų produktų bus galima eksportuoti į trečiąsias valstybes, visų pirma – į besivystančias šalis.

- **Suderinamumas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis**

Šiuo metu Ukraina yra trečia pagal dydį produktų, kuriems siūloma padidinti muitų tarifus, tiekėja į ES. Šis eksportas vykdomas lengvatinėmis sąlygomis, nustatytomis ES ir Ukrainos asociacijos susitarime, visų pirma jo IV antraštinėje dalyje, kuria sukuriama išsami ir visapusiška laisvosios prekybos erdvė (IVLPE), ir sustiprintas laikinomis prekybos liberalizavimo priemonėmis, kurias ES priėmė po neteisėtos ir neišprovokuotos Rusijos Federacijos invazijos į Ukrainą. Rusijos Federacijos neteisėtas agresijos karas prieš Ukrainą labai sumažino Ukrainos gebėjimą toliau eksportuoti į pasaulį produktus, kurie anksčiau buvo jos pagrindinis ekonominių pajamų šaltinis, būtent grūdus, aliejingąsias sėklas ir jų produktus, ir dėl kitų eksporto maršrutų sutrikimų ES rinka liko pagrindine prieinama iš Ukrainos eksportuojamų prekių rinka. Žymus muitų, taikomų vienos iš pagrindinių Ukrainos konkurenčių ES rinkoje – Rusijos Federacijos – kilmės arba iš jos eksportuojamoms prekėms, padidinimas atitinka principą, kad Sąjunga sudaro esmines patekimo į rinką galimybes

Ukrainos grūdų, aliejingųjų sėklų ir jų produktų eksportui į Sąjungos rinką. Kitos trečiosios valstybės, eksportuojančios daug grūdų, aliejingųjų sėklų ir jų produktų į ES, yra Brazilija, Argentina, Jungtinės Valstijos ir Kanada.

- **Suderinamumas su kitomis Sąjungos politikos sritimis**

Padidinus muitus grūdams, aliejingosioms sėkloms ir jų produktams iš Rusijos Federacijos ir Baltarusijos Respublikos pagal šį pasiūlymą užtikrinama, kad Sąjungos muitų politika, išreikšta šiuo reglamentu taikant Sąjungos bendrojo muitų tarifo normas, būtų vykdoma laikantis Sąjungos išorės veiksmų principų ir tikslų, nustatytų Europos Sąjungos sutarties 21 straipsnio 3 dalyje, kurioje nurodoma, kad Sąjunga turi užtikrinti įvairių savo išorės veiksmų sričių ir jų bei kitų savo politikos krypčių suderinamumą. Todėl manoma, kad tikslinga nustatyti didesnius muitų tarifus Rusijos Federacijos ir Baltarusijos Respublikos kilmės arba iš jų eksportuojamiems grūdams, aliejingosioms sėkloms ir jų produktams, nes tai būtų suderinama su ribojamosiomis priemonėmis, kurias Sąjunga yra nustačiusi šioms valstybėms po neišprovokuotos ir nepateisinamos Rusijos Federacijos karinės agresijos prieš Ukrainą ir Baltarusijos Respublikai toliau šią Rusijos agresiją remiant.

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

- **Teisinis pagrindas**

Šiuo reglamentu iš dalies keičiamas 1987 m. liepos 23 d. Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 2658/87 dėl tarifų ir statistinės nomenklatūros bei dėl Bendrojo muitų tarifo.

Pakeitimas grindžiamas Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 31 straipsniu, kuriame nustatyta, kad Bendrojo muitų tarifo muitus nustato Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu.

- **Subsidiarumo principas (neišimtinės kompetencijos atveju)**

Pasiūlymui subsidiarumo principas netaikomas, nes ši sritis priklauso išimtinei Sąjungos kompetencijai.

- **Proporcingumo principas**

Pasiūlymas atitinka proporcingumo principą ir juo neviršijama to, kas būtina Sutarčių tikslams pasiekti, visų pirma poreikiui užtikrinti, kad grūdai, aliejingosios sėklos ir jų produktai iš Rusijos Federacijos ir Baltarusijos Respublikos netrikdytų ES rinkos ir tinkamo muitų sąjungos veikimo. Todėl šie produktai neturėtų patekti į ES rinką tokiomis pačiomis sąlygomis, kokios taikomos iš kitų trečiųjų valstybių ir tų valstybių kilmės importuojamiems grūdams. Proporcingumas užtikrinamas tuo, kad pasiūlyme numatyta didinti Bendrojo muitų tarifo muitus, taikomus iš Rusijos Federacijos ir Baltarusijos Respublikos importuojamiems grūdams, aliejingosioms sėkloms ir jų produktams, kuriems šiuo metu nustatyti nuliniai arba maži muitų tarifai. Kartu manoma, kad padidinus šiuos muitų tarifus sumažės Rusijos Federacijos ir Baltarusijos Respublikos gebėjimas trikdyti tinkamą ES maisto rinkų veikimą. Padidinus muitų tarifus ir uždraudus naudotis Sąjungos tarifinėmis kvotomis, kaip siūloma, pagrindinės teisės ribojamos tik tiek, kiek tai būtina tikslams pasiekti.

- **Priemonės pasirinkimas**

Šiuo pasiūlymų numatoma iš dalies pakeisti 1987 m. liepos 23 d. Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 2658/87 dėl tarifų ir statistinės nomenklatūros bei dėl Bendrojo muitų tarifo.

3. *EX POST* VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI

Galiojančių teisės aktų *ex post* vertinimas / tinkamumo patikrinimas

Netaikoma.

- **Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis**

Netaikoma.

- **Tiriamųjų duomenų rinkimas ir naudojimas**

Netaikoma.

- **Poveikio vertinimas**

Atsižvelgiant į tebesitęsiančią Rusijos Federacijos invaziją į Ukrainą ir esamą Rusijos Federacijos gebėjimą panaudoti grūdų, aliejingųjų sėklų ir jų produktų eksportą siekiant pakenkti ES vieningumui remiant Ukrainą ir destabilizuoti šių produktų ES rinką, taip pat į Baltarusijos Respublikos paramą Rusijos Federacijos veiksmams, svarbu, kad reglamentas įsigaliotų skubiai ir būtų kuo greičiau padidintos atitinkamiems produktams iš Rusijos Federacijos ir Baltarusijos Respublikos taikomos muito normos. Todėl šio reglamento poveikio vertinimas nebuvo atliktas. Vis dėlto manoma, kad siūloma priemonė labai sumažins Rusijos Federacijos ir Baltarusijos Respublikos kilmės arba iš jų eksportuojamų atitinkamų produktų importą į ES ir kad dėl to šių produktų importas taps dar įvairesnis, atsisakant srautų iš Rusijos Federacijos ir Baltarusijos Respublikos.

- **Reglamentavimo tinkamumas ir supaprastinimas**

Priemonė nepadidina reguliavimo naštos bendrovėms tiek, kad ši taptų neproporcingai didelė.

- **Pagrindinės teisės**

Šis pasiūlymas dera su Sąjungos žmogaus teisių politika ir yra suderinamas su Pagrindinių teisių chartija. Jei nustačius importo muitus Sąjungoje paveikiama laisvė vykdyti tarptautinę prekybą (profesinės veiklos laisvės dalį), nuosavybės teisė ar kitos pagrindinės teisės, įskaitant teisę į vienodą požiūrį, pagal Pagrindinių teisių chartiją tai laikoma teisėtu Sąjungos veiksmu. Taip yra todėl, kad šio veiksmo imamasi laikantis reikalavimų, kad jo imasi kompetentingos institucijos, turėdamos tinkamą teisinį pagrindą ir siekdamos teisėto tikslo, kad tam tikrų produktų importas iš Rusijos Federacijos ir Baltarusijos Respublikos būtų nepalankesnis komerciškai ir taip būtų išvengta didelių atitinkamų rinkų sutrikimų ir būtų užtikrintas tinkamas muitų sąjungos veikimas, kaip numatyta pagal galiojančias Sąjungos išorės veiksmų priemones ir laikantis proporcingumo principo. Konkrečiai kalbant apie vienodą požiūrį, didesni importo muitai taikomi grūdų, aliejingųjų sėklų ir jų produktų, kurių kilmės šalis yra Rusijos Federacija arba Baltarusijos Respublika arba kurie iš jų eksportuojami, importuotojams, tačiau netaikomi ne Rusijos Federacijos ar Baltarusijos Respublikos kilmės ir iš jų neeksportuojamų produktų importuotojams. Tai atitinka teisėtą Sąjungos politikos tikslą apsaugoti Sąjungos rinkas nuo galimo Rusijos Federacijos ir Baltarusijos Respublikos prekybos atitinkamais produktais naudojimo ES destabilizuoti.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Pasiūlymas neturi finansinio poveikio išlaidoms ir turi labai nedidelį finansinį poveikį pajamoms. Manoma, kad atitinkamų padidintų muitų bus surenkama minimaliai (beveik nulis). Taip yra todėl, kad šiuo metu iš Rusijos Federacijos ir Baltarusijos Respublikos

importuojamiems grūdams, aliejingosioms sėkloms ir jų produktams taikomas nulinis arba labai mažas DPR muitas, o padidinus muitus, kaip siūloma, šių iš Rusijos Federacijos ir Baltarusijos Respublikos importuojamų produktų srautai greičiausiai sumažės iki nereikšmingų.

Taigi priešingai, galima numatyti tam tikrus nuostolius, palyginti su pastaruoju laikotarpiu gautais ES biudžeto nuosavais ištekliais – 15,77 mln. EUR 2023 m. Tiksli biudžeto nuostolių vertė priklausys nuo to, kaip bus pakeistas importas iš Rusijos Federacijos. Pakeitus šį importą ES vidaus produkcija arba lengvatiniu importu, visų pirma iš Ukrainos, bus prarasta nuosavų išteklių, o pakeitus jį importu iš trečiųjų valstybių, kurios nėra Rusijos Federacija ar Baltarusijos Respublika, ir nėra lengvatinės prekybos partnerės, ir toliau bus surenkama tiek pat bendrųjų muitų tarifų, kaip šiuo metu dėl importo iš Rusijos Federacijos ir Baltarusijos Respublikos, todėl nuosavų išteklių nebus prarasta. Todėl apskaičiuota, kad poveikis ES biudžeto tradiciniams nuosaviems ištekliams būtų ne daugiau kaip 15,77 mln. EUR (t. y. 75 proc. visos 21 mln. EUR muitų tarifų pajamų sumos) nuostolio, jei esamas ES importas iš Rusijos Federacijos ir Baltarusijos Respublikos būtų visiškai pakeistas ES vidaus produkcija ir importu iš lengvatinės prekybos partnerių. Tradiciniais nuosavais ištekliais laikomų pajamų sumažėjimas kompensuojamas valstybių narių bendrosiomis nacionalinėmis pajamomis, grindžiamomis išteklių įnašais.

Daugiau informacijos apie pasiūlymo poveikį biudžetui pateikiama finansinėje teisės akto pasiūlymo pažymoje.

5. KITI ELEMENTAI

• Įgyvendinimo planai ir stebėsena, vertinimas ir ataskaitų teikimo tvarka

Su grūdų, aliejinių sėklų ir jų produktų importo į ES iš Rusijos Federacijos ir Baltarusijos Respublikos raidos ataskaitomis galima susipažinti internete, specialiose Europos Komisijos (Eurostato) svetainėse.

• Aiškinamieji dokumentai (direktyvoms)

Netaikoma.

• Išsamus konkrečių pasiūlymo nuostatų paaiškinimas

Siūlomu reglamentu užkertamas kelias grūdams, aliejingosioms sėkloms ir jų produktams iš Rusijos Federacijos ir Baltarusijos Respublikos patekti į ES rinką tokiomis pat palankiomis sąlygomis kaip ir kitų valstybių kilmės produktams, padidinant importo muitus visiems grūdams, aliejingosioms sėkloms ir jų produktams, kuriems šiuo metu ES nustatyti nuliniai arba labai maži importo muitų tarifai, iki 95 EUR/t dydžio arba 50 proc. *ad valorem* muito, priklausomai nuo produkto pobūdžio (95 EUR/t grūdams; 50 proc. *ad valorem* muitas aliejingosioms sėkloms ir jų produktams, gautiems koncentruojant bazinį produktą). Be to, šioms Rusijos Federacijos ir Baltarusijos Respublikos kilmės arba iš jų eksportuojamoms prekėms būtų uždrausta taikyti Sąjungos tarifines kvotas. Šiomis tarifinėmis kvotomis suteikiama galimybė patekti į ES rinką taikant mažesnius muitų tarifus nei siūlomi naujieji.

2024/0082 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS REGLAMENTAS

kuriuo iš dalies keičiamas Reglamento (EEB) Nr. 2658/87 dėl tarifų ir statistinės nomenklatūros bei dėl Bendrojo muitų tarifo I priedas

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 31 straipsnį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

(1) nuo Rusijos Federacijos plataus masto invazijos į Ukrainą pradžios 2022 m. vasario 22 d. labai padidėjo grūdų, aliejingųjų sėklų ir jų produktų importas į Sąjungą;

(2) šiuo metu Rusijos Federacija tiekia palyginti nedaug grūdų, aliejingųjų sėklų ir jų produktų į Sąjungos rinką. Tačiau pasauliniu mastu Rusijos Federacija yra viena didžiausių grūdų, aliejingųjų sėklų ir jų produktų gamintoja ir eksportuotoja. Atsižvelgiant į jos esamą pasaulinio eksporto apimtį, Rusijos Federacija galėtų lengvai ir greitai nukreipti didelį produktų kiekį į ES, o tai reikštų staigų srautą jos didelių sukauptų atsargų, sutrikdysiantį Sąjungos grūdų, aliejingųjų sėklų ir jų produktų rinkas. Be to, yra įrodymų, kad Rusijos Federacija šiuo metu neteisėtai pasisavina daug Ukrainos teritorijose, kurias ji yra neteisėtai okupavusi, užaugintų grūdų ir aliejingųjų sėklų ir nukreipia juos į savo eksporto rinkas kaip neva Rusijos produktus;

(3) Sąjungos *erga omnes* bendrieji muitai šiuo metu yra labai skirtingi importuojamiems grūdams, aliejingosioms sėkloms ir jų produktams taikomi didžiausio palankumo režimo (DPR) muitų tarifai. Priklausomai nuo produkto, jie yra nuliniai arba labai maži, arba dideli ir tais produktais neprekiaujama;

(4) būtina imtis tinkamų tarifinio reguliavimo priemonių, kad būtų užkirstas kelias grūdams, aliejingosioms sėkloms ir jų produktams iš Rusijos Federacijos toliau patekti į Sąjungos rinką sąlygomis, kurios tiek pat palankios kaip taikomos šiems kitos nelengvatinės kilmės produktams. Manoma, kad šios tarifinio reguliavimo priemonės padės užkirsti kelią Rusijos Federacijai naudoti grūdų, aliejingųjų sėklų ir jų produktų eksportą į Sąjungą siekiant ją politiškai ir ekonomiškai susilpninti, nukreipiant didelį atitinkamų produktų kiekį į Sąjungą, taip sutrikdant šių produktų Sąjungos rinką, keliant įtampą visuomenėje ir nesutarimus Sąjungoje bei grėsmę tinkamam muitų sąjungos veikimui. Tokios grėsmės turėtų būti vertinamos pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 32 straipsnio d punktą, todėl pagal SESV 31 straipsnį turėtų būti imamasi priemonių, kad būtų išvengta didelių valstybių narių ekonomikos sutrikimų;

(5) minėtosios tarifinio reguliavimo priemonės turėtų būti tuo pat metu pritaikytos ir Baltarusijos Respublikai, kad, atsižvelgiant į glaudžius politinius ir ekonominius jos ryšius su Rusija, importas iš Rusijos Federacijos į Sąjungą nebūtų nukreiptas per Baltarusijos Respubliką, jei ES muitų tarifai atitinkamoms prekėms iš Baltarusijos Respublikos nebūtų pakeisti;

(6) todėl Rusijos Federacijos ir Baltarusijos Respublikos kilmės arba iš jų eksportuojamiems grūdams, aliejingosioms sėkloms ir jų produktams turėtų būti taikomi didesni muitai nei iš kitų trečiųjų valstybių importuojamiems grūdams, aliejingosioms sėkloms ir jų produktams tais atvejais, kai dabar taikomi muitai yra nuliniai arba nepakankamai dideli;

(7) be to, Rusijos Federacija ir Baltarusijos Respublika neturėtų naudotis Sąjungos tarifinėmis kvotomis didžiausio palankumo režimo sąlygomis. Todėl lengvatiniai tarifai, nustatyti pagal Sąjungos tarifines kvotas šio reglamento priede nurodytiems produktams, neturėtų būti taikomi Rusijos Federacijos arba Baltarusijos Respublikos kilmės arba iš jų į Sąjungą eksportuojamiems produktams;

(8) nemanoma, kad numatomas muitų padidinimas neigiamai paveiks pasaulio apsirūpinimo maistu saugumą, nes neturės poveikio atitinkamų produktų tranzitui per Sąjungos teritoriją į galutinės paskirties trečiąsias valstybes, priešingai, padidinus Sąjungos importo muitus gali būti pasirinkta eksportuoti šiuos produktus į trečiąsias valstybes ir padidėti jų pasiūla;

(9) muitų padidinimas dera su Sąjungos išorės veiksmais kitose srityse, kaip reikalaujama Europos Sąjungos sutarties 21 straipsnio 3 dalyje. Sąjungos ir Rusijos Federacijos santykių padėtis pastaraisiais metais vystėsi labai neigiamai ir ypač suprastėjo per pastaruosius dvejus metus dėl to, kad Rusijos Federacija akivaizdžiai nepaiso tarptautinės teisės ir ypač dėl jos neišprovokuotos ir nepateisinamos plataus masto invazijos į Ukrainą. Nuo 2014 m. liepos mėn. Sąjunga palaipsniui nustato ribojamąsias priemones Rusijos Federacijai;

(10) nors Rusijos Federacija yra Pasaulio prekybos organizacijos narė, Sąjunga dėl išimčių, taikomų pagal Pasaulio prekybos organizacijos steigimo sutartį, visų pirma GATT 1994 XXI straipsnį (saugumo išimtis), gali netaikyti iš Rusijos Federacijos importuojamiems produktams lengvatų, taikomų panašiems produktams, importuojamiems iš kitų šalių (didžiausio palankumo režimo);

(11) Sąjungos ir Baltarusijos Respublikos santykių padėtis pastaraisiais metais taip pat pablogėjo dėl to, kad režimas nepaiso tarptautinės teisės, pagrindinių laisvių ir žmogaus teisių ir remia Rusijos karinę agresiją prieš Ukrainą. Nuo 2020 m. spalio mėn. Sąjunga palaipsniui nustato ribojamąsias priemones Baltarusijos Respublikai;

(12) kadangi Baltarusijos Respublika nėra Pasaulio prekybos organizacijos narė, pagal Pasaulio prekybos organizacijos steigimo sutartį Sąjunga neprivalo Baltarusijos Respublikos produktams taikyti didžiausio palankumo režimo. Be to, galiojančiuose prekybos susitarimuose leidžiama imtis veiksmų remiantis taikytinomis išlygomis dėl išimtinių atvejų, visų pirma saugumo išimčių;

(13) pagal proporcingumo principą siekiant pagrindinio tikslo – užtikrinti, kad grūdai, aliejingosios sėklos ir jų produktai iš Rusijos Federacijos ir Baltarusijos Respublikos netrikdytų šių produktų ES rinkos ir tinkamo muitų sąjungos veikimo, būtina ir tikslinga nustatyti taisykles, kuriomis būtų nedelsiant padidinti šiems produktams taikomi muitų tarifai. Pagal Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnio 4 dalį šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Reglamento (EEB) Nr. 2658/87 I priedas iš dalies keičiamas pagal šio reglamento priedą.

2 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu
Pirmininkas / Pirmininkė
[...]

FINANSINĖ TEISĖS AKTO PASIŪLYMO PAŽYMA

PASIŪLYMO PAVADINIMAS

Pasiūlymas dėl Tarybos reglamento, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamento (EEB) Nr. 2658/87 dėl tarifų ir statistinės nomenklatūros bei dėl Bendrojo muitų tarifo I priedas.

BIUDŽETO EILUTĖS

Skyrius ir straipsnis: 12 skyrius, 120 straipsnis

2024 metų biudžete numatyta suma: 24 620 400 000 EUR

FINANSINIS POVEIKIS

☐ Pasiūlymas finansinio poveikio neturi.

X Pasiūlymas neturi finansinio poveikio išlaidoms, bet turi finansinį poveikį tradiciniams nuosaviems ištekliams dėl toliau nurodytų priežasčių.

2023 m. bendra iš Rusijos Federacijos ir Baltarusijos Respublikos importuojamų prekių, kurių KN kodai patenka į šio reglamento taikymo sritį ir kuriems taikomas siūlomas padidinimas, vertė viršijo 1,57 mlrd. EUR. Iš jų importo pagal apmokestinamas eilutes vertė siekė 338 mln. EUR. Didžioji šio importo dalis (83,4 mln. EUR) teko prekėms, kurių KN kodas 1514 11 90 ir kurioms taikomas 6,4 proc. muitų tarifas. Taip pat daug importuota prekių, kurių KN kodas 1518 00 95 (77,3 mln. EUR) ir kurioms taikomas 2 proc. muitas, ir kurių KN kodas 2309 90 91 (76,4 mln. EUR), kurioms taikomas 12 proc. *ad valorem* muitų tarifas. Dar 32,4 mln. EUR vertės prekių importuota pagal KN kodą 2308 00 90, taikant 1,6 proc. *ad valorem* muitų tarifą. Be to, 2023 m. ES importavo 14 760 t prekių, kurių KN kodas 1008 10 00 ir kurioms taikomas 37 EUR/t muitų tarifas, ir 10 005 t prekių, kurių KN kodas 1008 29 00 ir kurioms taikomas 56 EUR/t muitų tarifas. Taip pat importuota 54 706 t prekių, kurių KN kodas 1003 90 00, taikant 62,25 EUR/t PPO tarifinės kvotos muitą. Pagal kitus KN kodus klasifikuojamoms prekėms taip pat taikomi muitai, tačiau žymiai mažesni ir didžiausios dėl jų prarandamos muitų sumos apskaičiuotos toliau (paskutinis segmentas).

Manoma, kad šiuo reglamentu padidinus muitų tarifus, šie prekybos srautai gerokai sumažės arba išvis sustos. Kalbant apie, kaip pasiūlyta, padidintų muitų toms prekėms, kurioms šiuo metu taikomi nuliniai arba labai maži tarifai, surinkimą, manoma, kad jų bus surinkta minimaliai, beveik nulis, nes dėl padidintų muitų tarifų prekybos srautai turėtų išnykti.

Remiantis pirmiau išdėstyta informacija, dėl šio reglamento taikymo ES biudžetas praras ne daugiau kaip 15,77 mln. EUR įplaukų per metus: [(6,7 mln. EUR + 2,11 mln. EUR + 9,17 mln. EUR + 0,88 mln. EUR + 0,52 mln. EUR + 0,53 mln. EUR + 0,55 mln. EUR + 0,56 mln. EUR) = 21,03 mln. EUR bendra suma, įskaitant surinkimo išlaidas) x 0,75][5].

Apskaičiuota, kad 2024 m. poveikis ES biudžeto tradicinių nuosavų išteklių pajamų praradimui atitinka pusę šios sumos, t. y. 7,9 mln. EUR.

Tradiciniais nuosavais ištekliais laikomų pajamų sumažėjimas kompensuojamas valstybių narių bendrosiomis nacionalinėmis pajamomis, grindžiamomis išteklių įnašais.

[5] Kiekvienas segmentas atitinka pagal pirmiau išvardytus KN kodus prarastus muitus, nurodytąja eilės tvarka.